

2014

Arbetskyddsförvaltningens årsberättelse

Sunt arbete

Längre arbetskarriärer genom arbetarskyddet

◆

Rättvisa spelregler för arbetslivet

◆

Sakkunnigheten säkerställer lagliga förhållanden i arbetet

Arbetarskyddsförvaltningen
Tammerfors 2015

Bilden på pärmen: Mikko Koivisto
Layout: Aino Myllyluoma

Innehållsförteckning

Förord	3
Arbetarskyddsförvaltningens verksamhet	4
Tillsyn över arbetslivets spelregler	6
Förlängningen av arbetskarriärerna.....	6
Skadlig belastning som beror på arbetet och arbetsförhållandena	6
Bekämpning av arbetsolycksfall	8
Tillsyn över företagshälsovården	8
Tillsyn över kemikalier.....	9
Primärproduktion och jordbruk	9
Sjöfart.....	10
Marknadskontroll	10
Tillsynens effektivitet	11
Tillsyn utövas i projekt.....	12
Utövande av behörigheten	12
Verksamhet som stöder tillsynen.....	13
Utbildning	13
Kommunikation	14
Informationssystem	15
Lagberedning.....	16
Nämnden för fastställande av kollektivavtals allmänt bindande verkan	17
Styrning av tillsynen	17
Resultatstyrning	17
Annan styrning	17
Beredning och utvecklande av arbetarskyddspolitik.....	19
Arbetarskyddsförvaltningens resurser	20
Samarbete och nätverksbildning	22
Det nationella samarbetet	22
Internationellt samarbete	22
Det europeiska samarbetet	23
Det nordiska samarbetet	24
Bilagor	
Arbetarskyddsförvaltningens verksamhet i siffror.....	26
Författningar som blev färdiga år 2014.....	27

Förord

År 2014 utvecklades arbetarskyddstillsynen vad gäller omfattningen och kvaliteten. Riktlinjerna beträffande omfattningen fastställs i ramavtalet för arbetarskyddets ansvarsområden för åren 2012–2015. Man verkar ha uppnått samförstånd om att 30 000 inspektioner per år är en tillräcklig mängd. Detta är också målet för år 2015 i ramavtalet. Samtidigt kan och bör man fortsättningsvis rikta resurser till tillsynens kvalitet. Kvaliteten på tillsynen har förbättrats till exempel genom referentbedömningar av ansvarsområdena för arbetarskyddet, koordinationsgrupper för tillsynen och Vera-systemet för behandling av tillsynsinformation.

Hösten 2014 utvärderades Finlands arbetarskyddsförvaltning också enligt den utvärderingsmetod som används av Europeiska unionens yrkesinspektörskommitté. Som en del av denna utvärdering bekantade sig en utvärderingsgrupp bestående av representanter för EU-ländernas arbetarskyddsförvaltningar med arbetarskyddsförvaltningens verksamhet under en vecka.

På basis av utvärderingen är Finlands arbetarskyddssystem i gott skick och uppfyller de krav som ställs på det. Arbetsmiljöfrågor är viktiga i det politiska beslutsfattandet i Finland. Trepartssamarbetet fungerar väl och effektivt. Arbetarskyddsförvaltningens strategier och centrala mål för att minska yrkessjukdomar, olycksfall i arbetet och belastning är träffsäkra och motiverade. Arbetarskyddsinspektörerna är kompetenta, engagerade och yrkeskunniga. Inspektionsmetoden baserad på dialog är effektiv.

Det finns visserligen områden som behöver utvecklas. Tillsynen borde förenhetligas och man borde i synnerhet minska skillnaderna mellan olika inspektörer. Även om antalet arbetarskyddsinspektioner har ökat, anser dock utredningsgruppen att de är tämligen få. Vi fick också följande fråga att överväga: är proportionerna rätt när cirka hälften av resurserna används för tillsyn över arbetshälsa och -säkerhet och lika mycket används för tillsyn över annan arbetarskyddslagstiftning? Dessutom lyfter rapporten fram frågan om ökat samarbete inom regionförvaltningsverket liksom mellan arbetarskyddstillsynen och företagshälsovården.

Utvärderingsrapporten ger ett viktigt perspektiv på utvecklingen av arbetarskyddet. Den är förknippad med en ämneshelhet som inkluderar ministeriets framtidsöversikt och övrig beredning av regeringsprogrammet, arbetarskyddsavdelningens publikation Työelämä 2025 samt arbetarskyddstillsynens verksamhetsmiljöanalys och ramplan 2016–2019.

Av de ärenden som är aktuella i Europeiska unionen förtjänar två att nämnas här. Som ett beslutat av långvarig planering godkände kommissionen EU:s strategiska ram för arbetsmiljö för perioden 2014–2020. EU:s arbetarskyddslagstiftning utvärderades i stor omfattning med hjälp av olika metoder och bland annat därför behandlades synnerligen få av kommissionens lagstiftningsinitiativ.

År 2014 var det sista hela året under valperioden. Ärendena och projekten enligt regeringsprogrammet var inne på slutrakan. Både arbetarskyddsavdelningen och regionförvaltningsverkens ansvarsområden för arbetarskyddet förtjänar ett tack för väl utfört arbete.

Leo Suomaa
Avdelningschef, överdirektör

Bild: STM

Arbetskydds- förvaltningens verksamhet

Policy för arbetsmiljön och välbefinnandet till år 2020 fastställer arbetskyddets mål och åtgärder på lång sikt. Den stöder social- och hälsovårdsministeriets strategiska mål om att förlänga den livslånga arbetstiden med tre år och preciserar arbetskyddets roll i att främja detta mål.

Policyn ställer upp följande mål för år 2020 (jämfört med 2010)

- Antalet yrkessjukdomar minskar med 10 %
- Arbetsolycksfallens frekvens minskar med 25 %
- Den arbetsbetingade besvärande belastningen minskar
 - o Upplevd fysisk belastning minskar med 20 %
 - o Upplevd psykisk belastning minskar med 20 %

Åtgärdsområdena i policyn är följande

- Ledarskap hörnstenen för välbefinnande i arbetet
- Företagshälsovården en effektiv partner
- Kunskap, vilja och kompetens genom samarbete
- Effektivitet genom kommunikation
- En god lagstiftning grunden för arbetsförhållandenas miniminivå
- En kompetent arbetskyddsförvaltning verkställer lagstiftningen

Arbetskyddsförvaltningens viktigaste uppgift är att se till att arbetskyddsbestämmelserna iakttas. Tillsynen riktas så att den har så stora effekter som möjligt. Tillsynen sker i huvudsak genom inspektioner på arbetsplatser. Andra åtgärder är till exempel att bevilja tillstånd och att ge utlåtanden åt övriga myndigheter.

Utöver tillsynen ger arbetskyddsförvaltningen råd och anvisningar i frågor som gäller hälsan och säkerheten i arbetet eller villkoren för anställningsförhållanden. Dessutom har arbetskyddsförvaltningen ett nära samarbete med arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna i arbetskyddsärenden.

Arbetskyddsförvaltningen omfattar social- och hälsovårdsministeriets arbetskyddsavdelning samt ansvarsområdena för arbetskyddet som är verksamma inom regionförvaltningsverken.

Arbetskyddsavdelningen styr verksamheten inom den regionala arbetskyddsförvaltningen genom fyra-åriga ramavtal och årliga resultatavtal. Tillsynen över arbetslivets spelregler och förlängningen av arbetskarriärerna utgör tillsynens tyngdpunkter under ramavtalsperioden 2012–2015. Deltagandet i bekämpningen av grå ekonomi har en central betydelse i tillsynen över arbetslivets spelregler. Arbetsplatserna ska i enlighet med lagstiftningen ha fungerande förfaranden för ett tryggt och hälsosamt arbete för att förlänga arbetskarriärerna.

Arbetskyddsförvaltningens organisation

Social- och hälsovårdsministeriet

Arbetskyddsavdelningen

Social- och hälsovårdsministeriets arbetskyddsavdelning styr ansvarsområdena för arbetskyddet vid regionförvaltningsverken, bereder och utvecklar arbetskyddslagstiftningen och arbetskyddspolitikerna samt sköter internationellt samarbete inom arbetskyddets område.

Tillsynsenheten

- bereder resultatmålen för arbetskyddstillsynen
- styr den regionala verksamheten inom arbetskyddet
- behandlar de myndighetsbeslut som ansluter sig till produktkontroll.

Lagstiftningsenheten

- bereder de författningar som gäller arbetskyddet
- ger råd och följer upp genomförandet av författningarna
- bereder utredningar som ska ges om tillämpningen av EU:s rättsakter
- ger upplysningar i ärenden som gäller kollektivavtalens allmänt bindande verkan.

Verksamhetspolitiska enheten

- bedömer, uppföljer och bereder strategier och den verksamhetspolitiska policyn inom arbetskyddet
- koordinerar utvecklingsverksamheten för välbefinnandet i arbetet
- ansvarar för Europeiska arbetsmiljöbyråns uppdrag på både nationell nivå och EU-nivå
- ansvarar för avdelningens interna stödfunktioner.

Regionförvaltningsverkens fem ansvarsområden för arbetskyddet

Ansvarsområdena för arbetskyddet sörjer för den regionala tillsynen och styrningen av arbetskyddet. Det centrala målet är att främja och upprätthålla arbetstagarnas arbets- och funktionsförmåga samt att förebygga olägenheter och risker i arbetet. Genom tillsynen säkerställs också att arbetslivets spelregler iakttas på arbetsplatserna.

Ansvarsområdena för arbetskyddet vid regionförvaltningsverken har som uppgift att:

- ansvara för kund- och myndighetsinitierad tillsyn över arbetskyddet
- utreda orsakerna till allvarliga arbetsolycksfall, yrkessjukdomar och arbetsrelaterade sjukdomar samt försöka förebygga dessa
- genomföra produktkontroll
- delta i utredningen av arbetsbrott.

Tillsyn över arbetslivets spelregler

Deltagandet i bekämpningen av **grå ekonomi** har en central betydelse i tillsynen över arbetslivets spelregler. Under berättelseåret deltog arbetarskyddsförvaltningen aktivt i genomförandet av åtgärdsprogrammet för bekämpningen av grå ekonomi och ekonomisk brottslighet, ett program godkänt av statsrådet. Genomförandet sker i olika arbetsgrupper som utvecklar lagstiftningen och myndighetssamarbetet. Arbetarskyddsförvaltningen deltog också i den omfattande informationskampanjen om bekämpningen av den grå ekonomin (www.mustatulevaisuus.fi/se/). Vid bekämpningen av den grå ekonomin bedrevs tillsynssamarbete särskilt med skattemyndigheten, polisen och regionförvaltningsverkens övriga ansvarsområden.

Som en del av statsrådets åtgärdsprogram för effektiva bekämpning av grå ekonomi har olika myndigheter anvisats tilläggsanslag för bekämpning av grå ekonomi åren 2012–2015. De anslag som arbetarskyddsförvaltningen har erhållit har använts för att anställa nya inspektörer specialiserade på tillsyn över lagen om beställaransvaret och tillsyn över användningen av utländsk arbetskraft. För tillsynen över lagen om beställaransvaret har 15 nya inspektörer anställts och för tillsynen över användningen av utländsk arbetskraft har 5 nya inspektörer anställts.

Inspektionens objekt

Inspektionernas antal

Utländsk arbetskraft	2 505
Beställaransvar	1 680
Kör- och vilotider	1 230
Arbetstidslagstiftning	6 619

Ansvarsområdena för arbetarskyddet övervakade att **utländska arbetstagare** hade rätt att arbeta i Finland samt att minimivillkoren för anställningsförhållandena iaktogs inom de sektorer som hade valts till föremål för tillsynen. En del av inspektionerna genomfördes tillsammans med någon annan myndighet (polisen, skattemyndigheten, gränsbevakningsväsendet, en alkoholinspektör). Försummelser upptäckta vid inspektionerna är ofta förknippade med iakttagande av arbetstider och för låga löner. I tillsynen över byggnadsbranschen följde man den plan för bekämpningen av den grå ekonomin som byggnadsbranschens koordineringsgrupp hade utarbetat. Tillsynen riktades bland annat till säkerställande av att bestämmelserna gällande personkort och skattnummer följs.

Ansvarsområdet för arbetarskyddet vid regionförvaltningsverket i Södra Finland var i hela landet ansvarigt för tillsynen över lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft (den s.k. lagen om beställaransvaret, 1233/2006). Man har utvecklat myndighetssamarbetet inom tillsynen över **lagen om beställaransvaret** särskilt med skatteförvaltningens utredningsenhet för den grå ekonomin, Pensionsskyddscentralen, polisen och tullen. År 2014 var tillsynen inriktad på i synnerhet byggnadsbranschen, teknologiindustrin, logistiken, primärproduktionen och kemiindustrin.

Arbetarskyddsmyndigheterna övervakar förarnas **kör- och vilotider** inom gods- och personaltransporter i enlighet med tillsynsdirektivet (2006/22/EG) och i samarbete med polisen. Tillsynsmyndigheterna genomför inspektioner i första hand i företagslokaler och polisen på vägarna. År 2014 inspekterade arbetarskyddsmyndigheterna sammanlagt ca 256 800 förararbetsdagar i företagen. Utöver samarbetet med polisen har myndighetssamarbete bedrivits med tullen och med den tillståndsenhet vid NTM-centralen i Södra Österbotten som beviljar tillstånd för godstrafik.

Iakttagandet av **arbetstidslagstiftningen** övervakades i samband med alla inspektioner där det var ändamålsenligt. Arbetstider övervakades också genom särskilda riktade tillsynsinsatser. I övervakningen av arbetstiderna fäste man särskild uppmärksamhet vid de näringsgrenar där andelen tjänstemän är hög bland personalen. I enlighet med resultatavtalet utövade ansvarsområdena för arbetarskyddet också tillsyn över **anställningsförhållanden på viss tid, uthyrd arbetskraft och lagen om likabehandling**.

Förlängningen av arbetskarriärerna

Skadlig belastning som beror på arbetet och arbetsförhållandena

Psykosocial belastning kan bero bland annat på belastningsfaktorer i arbetsinnehållet, arbetsarrangemangen eller arbetsgemenskapens sociala förhållanden. Den psykosociala belastningen övervakades genom sammanlagt 6 079 inspektioner under verksamhetsåret. I tillsynen betonades särskilt förvaltningsmetoder med anknytning till hot om våld, som övervakades genom 6 071 inspektioner, samt förvaltningsmetoder avsedda för att förebygga trakasserier och osakligt bemötande, vilka övervakades genom 5 475 inspektioner. På basis

Kampanjen Friska arbetsplatser förebygger stress tar itu med arbetsbaserad stress

I april 2014 startade Europeiska arbetsmiljöverkets tvååriga kampanj Friska arbetsplatser förebygger stress. I Finland samordnas verksamheten av arbetarskyddsavdelningen vid social- och hälsovårdsministeriet. Kampanjen genomförs i samarbete med arbetsmarknadsorganisationerna och övriga arbetslivspåverkare.

Syftet med kampanjen är att fästa uppmärksamhet vid förebyggande och hantering av stress som orsakas av arbetet samt att visa att det är möjligt att kontrollera de psykosociala riskerna precis på samma sätt som man kontrollerar andra arbetshäls- och arbetssäkerhetsrisker.

Stress är det näst vanligaste hälso-problemet med anknytning till arbetet i Europa. Man har uppskattat att över hälften av de förlorade arbetsdagarna har ett samband med stress och andra psykosociala risker. Kortvarig stress är vanligtvis inte skadlig, men långvarig stress kan orsaka allvarliga psykiska och fysiska problem.

Kampanjen sprider information om orsakerna till och effekterna av stress samt metoder för att förebygga och hantera stress. Med hjälp av materialet och verktygen vill man erbjuda idéer och göra det lättare för arbetsplatserna att vidta åtgärder för att förebygga stress.

Alla arbetsgemenskaper och privatpersoner kan delta i kampanjen till exempel genom att sprida kampanjmaterial, ordna tillställningar eller dela med sig av egna metoder för att förebygga och hantera arbetsstress som man konstaterat vara bra.

Under berättelseåret genomfördes regionala kampanjtillställningar tillsammans med de regionala nätverken i Arbetsplatsernas arbetshälsonätverk, Social- och hälsovårdsbranschens ergonominätverk, ansvarsområdena för arbetarskyddet och aktörer inom tredje sektorn som har anknytning till temat.

I kampanjen användes även sociala medier för att göra kommunikationen effektivare. Man kan dela med sig av metoder för att hantera stress på kampanjens Facebook-sida [Stressi hallinnassa](#) och Twitter-kontot [@STM_stressi](#).

Kampanjens webbsidor finns på adressen www.riskithaltuun.fi.

Bild: EU-OSHA

av tillsynsobservationerna förmår man ofta inte beakta risker förknippade med psykosocial belastning i riskbedömningarna. Företagshälsovårdens kompetens är heller inte alltid tillräckligt för att stöda arbetsplatsen i hanteringen av psykosociala risker.

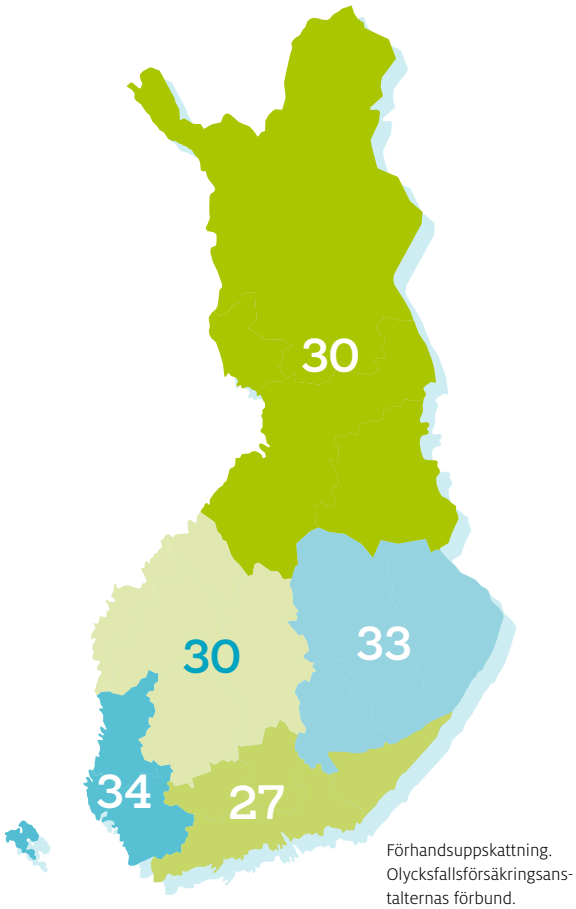
Fysisk belastning övervakades särskilt i anslutning till manuellt utförda lyft och repetitivt arbete. Tillsynen

var inriktad på bland annat social- och hälsotjänster, städning, fastighetsunderhåll, livsmedelstillverkning samt transport och lagring. I tillsynen säkerställdes att arbetsplatserna har fungerande praxis för att kontrollera den fysiska belastningen. Manuellt utförda lyft behandlades under 7 533 inspektionsbesök och repetitivt arbete under 1 814 inspektioner.

Utvecklingen av löntagares arbetsolycksfallsfrekvens sedan 2010 (antal per en miljon arbetstimmar)

2010	2011	2012	2013	2014*
30,2	31,2	30,4	29,6	29,3

* Källa: Olycksfallsförsäkringsanstalternas förbund.

Arbetsolycksfallsfrekvensen per ansvarsområde för arbetarskyddet år 2014. Förhandsuppskattning. Olycksfallsförsäkringsanstalternas förbund.

Bekämpning av arbetsolycksfall

Ett av arbetarskyddsförvaltningens strategiska mål är att minska arbetsolycksfallsfrekvensen med 25 procent mellan åren 2010 och 2020. Olycksfallsfrekvensen har dock inte förändrats nämnvärt sedan år 2010.

År 2014 lät arbetarskyddsavdelningen genomföra en förhandsutredning som stöd för planeringen och det eventuella införandet av ett modernt olycksfallsprogram. Beredningen av åtgärderna föranledda av förhandsutredningen fortsätter år 2015.

Inom arbetarskyddstillsynen riktades tillsynsverksamheten till sektorer med hög olycksfallsrisk. Syftet med inspektionerna var att övervaka arbetsplatsernas metoder för säkerhetshantering och arbetsförhållandena. Enligt tillsynsobservationerna identifierades olycksriskerna tämligen väl, men det fanns betydande brister i genomförandet av åtgärderna. Traditionella olycksrisker, såsom risker med anknytning till maskinsäkerhet, förekommer fortsättningsvis på arbetsplatserna. I takt med att de gemensamma arbetsplatserna ökar, betonas informationsgångens betydelse i bedömningen av risker.

Arbetarskyddsmyndigheten undersöker alla allvarliga arbetsolycksfall som den har fått kännedom om. Med allvarligt arbetsplatsolycksfall avses ett olycksfall som har orsakat en svår skada, såsom benbrott som behöver opereras eller någon bestående skada. Det finns fortfarande stora brister i anmälningen av olycksfall till myndigheterna. Under berättelseåret undersöktes sammanlagt 1 210 arbetsolycksfall.

Tillsyn över företagshälsovården

Ansvarsområdena för arbetarskyddet övervakar att arbetsplatserna har ett uppdaterat företagshälsovårdsavtal, en arbetsplatsutredning och en verksamhetsplan upprättad på basis av arbetsplatsutredningen. Dessutom övervakar man att hälsogranskningar har genomförts vid arbeten som medför särskild sjukdomsrisk.

Alla myndighetsinitierade inspektioner omfattade företagshälsovården om det var ändamålsenligt med tanke på inspektionens natur. Företagshälsovården behandlades vid sammanlagt 10 353 inspektioner. Under tillsynen framgick det att ett avtal om ordnandet av företagshälsovård i allmänhet hade ingåtts, men att det fanns brister i företagshälsovårdstjänsternas innehåll. Betydande variationer i arbetsplatsutredningarnas kvalitet och sakinnehåll förekom mellan olika serviceproducenter. Å andra sidan förmådde man inte alltid utnyttja företagshälsovårdens kompetens på arbetsplatsen. I tillsynen över företagshälsovården samarbetade ansvarsområdena med regionförvaltningsverkens ansvarsområden för bas-service, rättsskydd och tillstånd.

Tillsyn över kemikalier

Att säkerställa hanteringen av kemikalieriskerna och en trygg användning av kemikalier på arbetsplatserna utgör en av tillsynens viktigaste uppgifter under ramavtalsperioden 2012–2015. År 2014 inleddes ett tvåårigt riksomfattande tillsynsprojekt för metallbearbetningsvätskor. Syftet med projektet är att ge vägledning i hur man väljer och använder metallbearbetningsvätskor på vederbörligt sätt samt öka medvetenheten om kemikalier och hanteringen av risker med anknytning till användningen av kemikalier. I projektet förmedlas även information till säkerhets- och kemikalieverket Tukes om kemikalier samt anordningar eller föremål som innehåller kemikalier vilka strider mot bestämmelserna. Under projektet genomförs 600 inspektioner vid cirka 300 tillsynsobjekt.

Samarbetet inom kemikaliatillsynen var mer omfattande än tidigare både nationellt och internationellt. Samarbetet har ökat inte bara på grund av ändringar i lagstiftningen, utan även till följd av ett behov att behandla verksamhetsutövarna på ett så jämnt sätt som möjligt inom hela EU-området.

Arbetarskyddsförvaltningens sakkunnignätverk för kemikaliatillsynen fortsatte sitt arbete under verksamhetsåret. Tillsynsanvisningen om kemikaliska faktorer publicerades i slutet av år 2014.

Varningsmärkningar enligt CLP-förordningen om kemikalier.

Social- och hälsovårdsministeriet har som en del av verksamheten inom Forumet för välbefinnande i arbetet finansierat webbplatsen Kemikaalivihi, som har utvecklats och upprätthålls av Arbetshälsainstitutet. Arbetarskyddsavdelningen var också med och startade det tvååriga forskningsprojektet Bättre hantering av kemiska risker. Målet med projektet är att identifiera och prioritera de mest betydande källorna till exponering för kemikalier i arbetet och situationer där exponering för kemikalier förekommer samt utveckla metoder för att undvika eller minska exponeringen.

Dessutom genomfördes andra uppgifter med anknytning till det nationella kemikalieprogrammet KELO 2020 i samarbete med de övriga samarbetsparterna. Exempelvis utvecklade man tillsammans med Tukes anvisningarna med anknytning till REACH-lagstiftningen och verktyg som kan användas för att kontrollera om de kemiska riskerna är under kontroll på arbetsplatsen.

Primärproduktion och jordbruk

Under verksamhetsåret inledde ansvarsområdet för arbetarskyddet vid regionförvaltningsverket i Östra Finland en samordning av arbetarskyddstillsynen inom jordbrukssektorn. I praktiken samordnar ansvarsområdet nationellt intressentgruppssamarbete, kommunikation och information med anknytning till tillsynen över jordbrukssektorn och deltar i utbildningen och planeringen samt upprättandet av anvisningar för tillsynen. Med tanke på intressentgruppssamarbetet och kommunikationen är det centralt att informationen som fås av intressentgrupperna kan utnyttjas i tillsynen och verksamhetsutvecklingen samt att samarbete och informationsutbyte främjas mellan aktörer inom branschen.

Strukturutvecklingen inom jordbruket har lett till en minskning av antalet lantgårdar och en ökning av gårdarnas genomsnittliga storlek. Dessutom har näringar som tidigare var sammanbundna med jordbruket blivit att självständigare funktioner som en följd av strukturutvecklingen.

Förutom traditionell växtodling och husdjurskötsel var tillsynen över primärproduktionen under verksamhetsåret inriktad på trädgårdsodling, turism, skogsplantering och drivning, torvbruk, produktion av bioenergi, pälsfarmning, bärplockning, fiske, livsmedelsförädling och funktioner som tjänar jordbruket. Inom tillsynen över primärproduktionen granskades dessutom bland annat utlänningars rätt att arbeta i Finland, kör- och vilotider, säsongarbetskraft, unga arbetstagare och efterföljandet av lagen om beställaransvaret.

I tillsynen över primärproduktionen måste man ta hänsyn till att funktionerna inom branschen är beroende av miljöförhållandena samt beakta tillgänglighetsproblem orsakade av långa avstånd inom exempelvis företagshälsovårdstjänster och den stora mängden säsongsarbetskraft.

År 2014 genomfördes över 500 inspektioner av primärproduktion. Av de förpliktelser som utfärdades i samband med inspektionerna var uppmaningarnas andel cirka 25 procent av det totala antalet förpliktelser.

Sjöfart

Arbetskyddstillsynen över sjöfarten bestod liksom tidigare år av granskningar med anknytning till sjöarbetscertifikat samt tidsbestämda inspektioner av fartyg. De centrala arbetskyddsproblemen har fortsättningsvis att göra med det stora antalet arbetstimmar och tröttheten till följd av fåtaliga besättningar. I tillsynen har man fäst vikt vid tillräckliga vilotider och antalet utförda arbetstimmar. Under verksamhetsåret granskades 128 fartyg, av vilka 96 var små fartyg med en brutodräktighet under 200.

Nationella arbetsorganisationen ILO:s sjöarbetskonvention trädde i kraft internationellt år 2013. Den förutsätter att hamnstaterna genomför inspektioner på alla fartyg i internationell trafik. Inspektionerna är inriktade på besättningens arbets- och levnadsförhållanden samt anställningsförhållandena. I Finland genomfördes de första av dessa granskningar under berättelseåret.

Arbetskyddstillsynen över sjöfarten genomförs delvis i samarbete med säkerhetsmyndigheterna för sjöfarten, och man har strävat efter att hålla i synnerhet informationsgången öppen.

Hösten 2014 reviderades den lag som gäller fartygspersonalens arbets- och boendemiljö samt mathållningen ombord på fartyg (395/2012). Enligt lagen ska arbetskyddsmyndigheten minst vart tredje år inspektera alla fartyg i internationell trafik och alla sådana fartyg i inrikestrafik vars brutodräktighet överskrider 200. Tack vare ändringen preciserades de inspektioner som förutsätts för beviljande av sjöarbetscertifikat, i synnerhet tillfälligt sjöarbetscertifikat, och gjordes mer flexibla.

Marknadskontroll

Alla maskiner, anordningar, kemikalier och all personlig skyddsutrustning på marknaden ska motsvara lagstift-

ningens krav. Det tillhör arbetskyddsmyndigheternas uppgifter att övervaka att tekniska anordningar som används i arbetet uppfyller kraven. Marknadskontrollens åtgärder genomförs både inom ansvarsområdena för arbetskyddet och på arbetskyddsavdelningen.

Ansvarsområdena för arbetskyddet genomförde 490 marknadskontrollinspektioner som gällde maskiner och personlig skyddsutrustning. Av dessa överfördes tre fall till social- och hälsovårdsministeriets arbetskyddsavdelning för behandling. Utöver de marknadskontrollfall som överförs till ministeriet från ansvarsområdena får ministeriet marknadskontrollfall för behandling även från andra håll. Under berättelseåret fattade ministeriet det slutliga beslutet i sammanlagt 20 fall, och i åtta av dessa fall förbjöd ministeriet införande av den tekniska anläggningen på marknaden eller överlåtelse av den för användning.

Arbetskyddsavdelningen styr fortsättningsvis regionförvaltningsverkens marknadskontroll och ansvarar för marknadskontrollnätverkens verksamhet. Arbetskyddsavdelningen deltog i nationellt samarbete med andra marknadskontrollmyndigheter samt deltog i internationellt samarbete bland annat i samarbetsgrupper som består av medlemsländernas marknadskontrollmyndigheter.

Under år 2014 genomfördes marknadskontroll i enlighet med EU:s förordning om krav för ackreditering och marknadskontroll (765/2008/EG) och enligt de marknadskontrollprogram som utarbetats för de olika produktgrupperna.

Den nationella **marknadskontrollen över personlig skyddsutrustning** var inriktad på svetsmasker och deras filter (för glasögonen), svetsarnas skyddsklädsel samt halvmasker som filtrerar luften via andningsskydden. Cirka 60 procent av de granskade produkterna hade märkningar och bruksanvisningar som uppfyllde kraven.

Under år 2014 genomförde Arbetskyddsförvaltningen ett nationellt tillsynsprogram för **lyfthjälpmedel**. Objekt för tillsynen var alla typer av lyfthjälpmedel. Vid cirka hälften av inspektionerna fanns det något att anmärka om lyfthjälpmedlen.

I det tvååriga tillsynsprogram som inleddes år 2013 inspekterar ansvarsområdena för arbetskyddet att **maskiner för tillverkning av brännved** i jord- och skogsbruket överensstämmer med gällande krav. En allmän observation som gjordes under inspektionerna var att användarna hade modifierat maskiner, dvs. exempelvis avlägsnat skydd och gjort hål i skydden. Det fanns också brister i bland annat bruksanvisningarna, skydden för rörliga delar, säkerhetsavstånden och nödstoppen.

Kuva: Riina Hautala

År 2014 fortsatte ett tvåårigt tillsynsprojekt där ansvarsområdena för arbetskyddet inspekterar **märkningar, anvisningar och försäkran om överensstämmelse för maskiner** som säljs, ställs ut och finns på arbetsplatserna. De granskade maskinerna var tillverkade efter år 2009, dvs. under det nya maskindirektivets tillämpningstid, och var maskiner, maskinkombinationer, utbytbara apparater, säkerhetskomponenter, lyfthjälpmedel eller kardanaxlar. Brister upptäcktes i över hälften av de inspekterade bruksanvisningarna. I synnerhet svenskspråkiga anvisningar och försäkran om överensstämmelse saknades.

År 2014 granskade ansvarsområdena för arbetskyddet även **kompaktlastare** som säljs i Finland samt deras säkerhetstak. Av de granskade kompaktlastarna saknade 30 procent vederbörligt skyddstak och en saknade CE-märkning. Dessutom fanns det brister i märkningarna och dokumenten.

Tillsynens effektivitet

Målet för arbetskyddstillsynen är att få till stånd effekter både på samhälls- och arbetsplatsnivå. Arbetskyddstillsyn genomförs på myndighetens eller kundens initiativ. På basis av tillsynsobservationerna främjas beaktandet av arbetskyddsfrågor i företagen av medlemskap i en bransch- och arbetsgivarorganisation samt deltagande i utbildning, informering om tillsynsprojekt och tillsynssamarbete med branschorganisationerna.

Den myndighetsinitierade tillsynens fokus preciseras årligen på basis av uppgifter ur olika datasystem och tillsynsobservationer. Tillsynens regionala fokus diskuteras även i de regionala arbetskyddsnämnderna som ansvarsområdena för arbetskyddet har tillsatt. Arbetsmarknadsparterna och de övriga centrala regionala aktörerna är representerade i nämnderna.

Den kundinitierade tillsynen grundar sig på kunders kontaktaganden. Kontaktagandena besvarades under berättelseåret uttömmande inom leverans- och tillgänglighetstidsfristerna för tjänsterna. Uppföljningen av antalet kundkontaktaganden grundar sig på två veckolånga sampel, på basis av vilka det totala antalet kontaktaganden uppskattades. Antalet kontaktaganden från kunder uppgick år 2014 till ca 40 800. Cirka hälften av kontaktagandena gällde ärenden med anknytning till anställningsförhållanden och cirka en tredjedel hade att göra med arbetsförhållanden. Antalet kundinitierade inspektioner uppgick till ca 1 800. 1 200 av inspektionerna genomfördes på arbetsplatser och 600 på grund av dokument på ansvarsområdenas byråer. På byråerna

Arbetsplatsinspektionerna under 2010–2014

(myndighetsinitierade och kundinitierade sammanlagt)	2010	2011	2012	2013	2014
Arbetsplatsinspektionernas antal	20 200	22 300	22 500	22 340	24 145
Antalet inspekterade tillsynsobjekt	14 162	15 983	18 700	20 700	21 779
Tiden använd för en arbetsplatsinspektion i genomsnitt (timmar)	2,0	1,7	1,6	1,7	1,5

Källa: Social- och hälsovårdsministeriet, arbetarskyddsavdelningen

kan man granska sådana ärenden som tillhör arbetarskyddsmyndighetens tillsynsområde vars lagenlighet kan verifieras utifrån erhållna dokument. Dessa inspektioner kan ansluta sig till exempel till anställningens villkor eller trakasserifall.

Under ramavtalsperioden 2012–2015 har man som mål att på ett kontrollerat sätt öka inspektionernas totalantal utan att ge avkall på kvaliteten. Inspektionernas totala antal ökade jämfört med året innan och uppgick till cirka 26 600 inspektioner år 2014. Även antalet inspektioner genomförda på arbetsplatsen och antalet granskade tillsynsobjekt ökade jämfört med året innan. Den tid som användes för en inspektion på arbetsplatsen minskade jämfört med det föregående året.

Man försöker också öka tillsynens effektivitet genom kommunikationsmetoder. Med hjälp av kommunikation är det möjligt att nå betydligt fler arbetsplatser än de som nås vid inspektioner. Målet med kommunikationen är att stöda tillsynen för att öka det arbetarskyddsarbete som arbetsplatserna utför på eget initiativ. Under berättelseåret låg fokus särskilt på helhetsförnyelsen av arbetarskyddsförvaltningens webbtjänst.

Tillsyn utövas i projekt

Tillsyn utövades i form av projekt i enlighet med målen för ramperioden 2012–2015 på både nationell och regional nivå. År 2014 övervakades kommunsektorn, telefonförsäljningsföretag, transportbranschen och på kemikaliesidan metallbearbetningsvätskor i form av nationella projekt. Dessutom utövades nationell tillsyn med gemensamma teman inom byggnadsbranschen och marknadskontrollen. På regional nivå har projekten organiserats enligt resultatmålens teman. Planeringen och genomförandet av tillsynsprojekt tillsammans med de övriga ansvarsområdena har lett till förenhetligade förfaranden och tolkningar inom tillsynen. Med tanke på projektens framgång är det avgörande att de som deltar i projektet förbinder sig att följa gemensamt överenskomna förfaranden.

Med hjälp av planmässig kommunikation och intressentgrupparbete inom tillsynsprojekten har man strävat efter att öka tillsynens effektivitet. Resultaten från undersökningen av effektiviteten hos tillsynsprojektet inom byggnadsbranschen stöder kommunikationens betydelse för en ökad effektivitet. Liknande observationer ingår också i mellanrapporten om undersökningen av effektiviteten hos tillsynsprojektet inom kommunsektorn.

Förhandsinformationen om projekten samt informationen om projektens resultat till allmänheten och i vissa projekt specifikt till intressentgrupperna har ökat jämfört med tidigare år.

Utövande av behörigheten

Arbetarskyddsmyndigheterna övervakar att arbetarskyddsförfattningarna iakttas. De viktigaste lagarna som gäller arbetarskyddet är arbetarskyddslagen, arbetsavtalslagen, arbetstidslagen, lagen om företagshälsövård samt lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen. Sammantaget övervakar arbetarskyddsmyndigheten iakttagandet av över hundra författningar.

Tillsynens medel varierar från motivering och rådgivning till användning av tvångsmedel. Arbetarskyddsinspektörerna kan ge skriftliga anvisningar om alla ärenden som tillhör arbetarskyddsmyndighetens tillsynsuppgifter. En uppmaning och ett eventuellt förpliktande beslut som följer uppmaningen kan emellertid ges endast i vissa fall som bestäms i lagen. År 2014 gav arbetarskyddsinspektörerna ca 55 200 skriftliga anvisningar till de inspekterade arbetsplatserna. Ytterligare gav arbetarskyddsinspektörerna 7 900 uppmaningar under berättelseåret. Dessa antal var högre än år 2013 då man gav cirka 49 700 skriftliga anvisningar och cirka 8 200 uppmaningar.

Arbetarskyddsmyndigheten kan kräva att arbetsgivaren eller andra parter i ärendet undanröjer det tillstånd som strider mot bestämmelserna. I så fall fattar man

Verksamhet som stöder tillsynen

Den riksomfattande verksamhet som stöder arbetarskyddstillsynen är centraliserad i stödtjänstenheten Tupa, som verkar i samband med ansvarsområdet för arbetarskyddet vid regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland. Arbetarskyddets stödfunktioner omfattar ansvarsområdenas gemensamma informationssystem, utbildning och informationsförmedling. Dessa leds av riksomfattande koordineringsgrupper. Alla ansvarsområdena för arbetarskyddet samt social- och hälsovårdsministeriet är representerade i koordineringsgrupperna.

Utbildning

Under berättelseåret förtydligades och preciserades arbetarskyddsförvaltningens utbildningssystem. Utbildningssystemet består av tre helheter: baskunskaper inom tillsyn, fördjupade kunskaper samt aktuella och uppdaterande kunskaper. I alla helheter används mångsidiga utbildningsmetoder.

ett förpliktande beslut och sätter en tidsfrist för att följa beslutet. Under berättelseåret fattades cirka 230 sådana beslut.

Arbetarskyddsmyndigheten kan också fatta ett beslut varmed myndigheten förbjuder användningen av en maskin, arbetsredskap eller annan teknisk anordning eller arbetsmetod, eller förbjuder att fortsätta arbetet om dessa medför fara för arbetstagarnas liv eller risk för förlorad hälsa. Då är det fråga om ett användningsförbud. Under berättelseåret gav man 50 användningsförbud.

Vid tillsynen över beställaransvaret startade man i 64 fall en process för försummelseavgift. Summan av avgifterna för försummelse av lagen om beställaransvaret uppgick till sammanlagt cirka 355 500 euro.

Arbetarskyddsmyndigheterna lämnade år 2014 sammanlagt 405 anmälningar till polisen för förundersökning medan det motsvarande antalet år 2013 var 513. Antalet utlåtanden till polisen och åklagarmyndigheterna uppgick under berättelseåret till 542. I 206 utlåtanden var det fråga om ett arbetarskyddsbrott eller en arbetarskyddsförseelse.

Bild: Riina Hautala

Alla nya inspektörer samt vid behov jurister och chefer genomgår en grundutbildning som tar cirka ett halvt år. Avläggandet av grundutbildningen för inspektörer säkerställer grundläggande kunskaper inom tillsyn och ger beredskap att arbeta som inspektör. Under berättelseåret fortsatte den grundutbildning som inletts året innan och en ny grundutbildning riktad till inspektörer påbörjades. Dessutom ordnades grundutbildning och vidareutbildning för stödpersoner inom tillsynen.

Utbildningar inom utvalda ämnesområden har beretts för att fördjupa tillsynskunskapen. År 2014 färdigställdes planerna för fördjupade utbildningar inom marknadskontroll över maskiner, marknadskontroll över personlig skyddsutrustning och tillsyn över frågor som gäller anställningsförhållanden. Av dessa genomfördes de två första under berättelseåret. Dessutom genomfördes de fördjupade utbildningarna inom utredningen

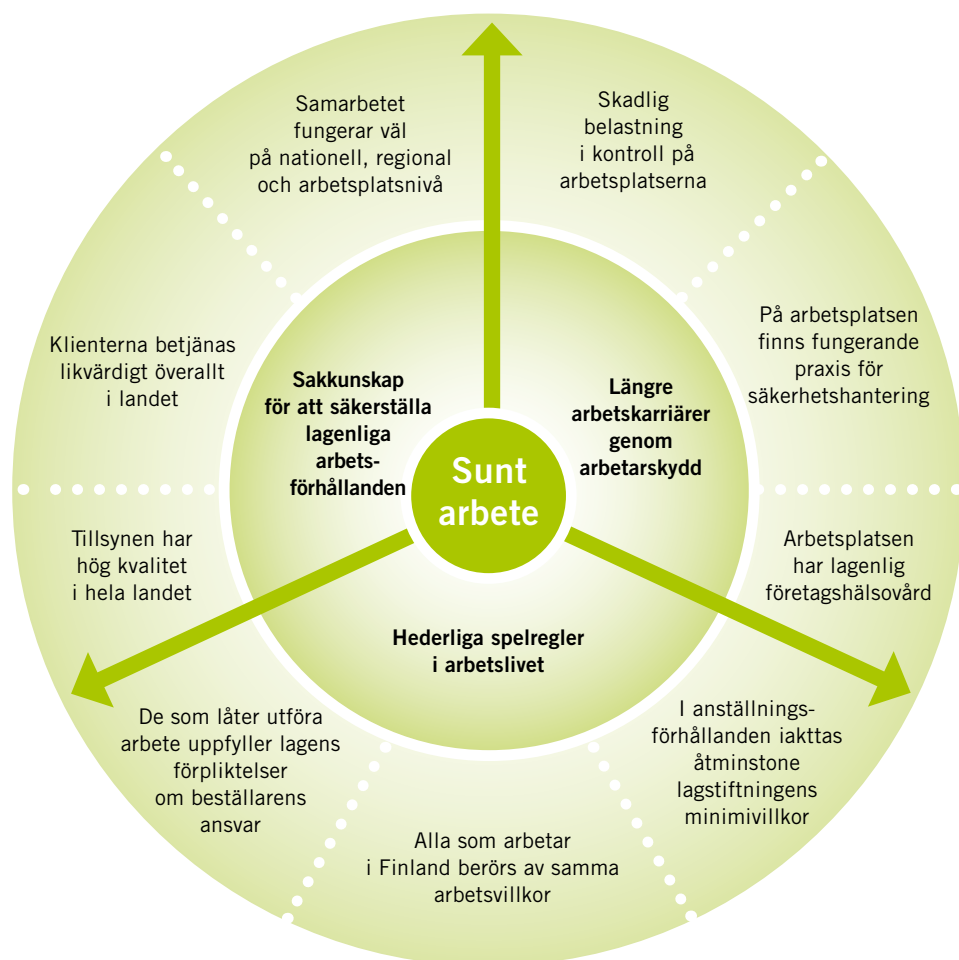
av arbetsolycksfall samt tillsynen över trakasserier, osakligt bemötande, jämlikhet och diskriminering, som planerades året innan.

Innehållet i den aktuella och uppdaterande utbildningen är sammankopplat med aktuella förändringar exempelvis i lagstiftningen och tillsynsanvisningarna.

Sammanlagt ordnades 26 utbildningstillfällen. Om användningen av Vera-tillsynsdatasystemet arrangerades 85 kurser.

Kommunikation

Webbtjänsten tyosuojelu.fi är arbetarskyddsförvaltningens viktigaste informationskanal. Webbtjänsten hade över 1,2 miljoner besök år 2014. Antalet besökare per månad var över 50 000. Oftast söker besökarna information om anställningsfrågor.

Arbetarskyddsförvaltningens kärnbudskap har definierats i ansvarsområdenas kommunikationspolicy för ramperioden 2012–2015.

Projektet Valtimo avslutades, arbetet med Vera fortsätter

Datasystemprojektet Valtimo, som syftade till att öka arbetarskyddstillsynens effektivitet och tillsynens produktivitet, avslutades i slutet av oktober 2014.

Målet med Valtimo-projektet, som inleddes år 2008, var att skapa lätthanterliga verktyg för arbetarskyddstillsynen, dess planering och uppföljning samt uträttandet av ärenden (Vera tillsyn, Vera rapportering och Vera ärenden) som stöd för centrala processer.

Datasystemet Vera som uppstod inom ramarna för Valtimo-projektet byggdes upp bit för bit. Den första delen av Vera tillsyn togs i bruk år 2011 och de sista delarna blev klara sommaren 2014. I slutet av år 2014 hade cirka 42 800 inspektionsrapporter gjorts via Vera tillsyn.

Verktyget för arbetarskyddstillsynens uppföljning och rapportering, Vera rapportering, togs i bruk år 2013. År 2014 utvecklades arbetsgivarens elektroniska ärendehantering i Vera-datasystemet.

År 2014 inleddes en totalreform av arbetarskyddsförvaltningens webbtjänst. Tjänstens struktur ses över och dess innehåll utvecklas med hänsyn till användarnas behov.

Tupa sköter ansvarsområdenas gemensamma kommunikation bl.a. genom att man publicerar meddelanden för arbetsplatserna och för media. Under berättelseåret var tillsynen över byggnadsbranschen ett särskilt tema.

Ts-nyt, en tidskrift för personalen och intressentgrupperna, kom ut fyra gånger år 2014. Tidskriftens teman var arbetarskyddstillsyn, utredning av arbetsolycksfall, tillsyn över skadlig belastning och arbetarskyddsinspektioner.

Utställningsansvarig Unto Kärkkäinen förevisar hörselskyddens bullerdämpningsförmåga på mässavdelningen.

Guider och broschyrer avsedda att användas av arbetsplatserna är en del av informationsutbudet inom ansvarsområdena för arbetarskyddet. Tryckta produkter kan beställas från publikationsförsäljningens webbshoppen. De flesta publikationer finns i elektronisk form i webbshoppen.

Information om arbetarskyddet distribueras också via Arbetarskyddsutställningen. På utställningen får besökaren information och handledning och kan till exempel själv prova olika slags hjälpmedel och personlig skyddsutrustning. Utställningen har bibehållit sin popularitet. År 2014 besöktes den av 195 guidade grupper. Arbetarskyddsutställningens verksamhet är riksomfattande. Vid sidan av den permanenta utställningen i Tammerfors är det en viktig del av verksamheten att delta i olika mässor och utställningar runtom i landet. År 2014 deltog Arbetarskyddsutställningen i 11 externa evenemang.

Informationssystemen

Tupa ansvarar för att arbetarskyddstillsynens informationssystem fungerar. De viktigaste uppgifterna är samordning av informationssystemens utveckling och underhåll, systemuppdateringar, användarstöd i problem-situationer, avtalshandling samt kommunikation med systemleverantörerna.

I samarbete mellan arbetarskyddsavdelningen och ansvarsområdena genomfördes ett projekt under namnet Valtimo. I projektet utvecklades ett gemensamt informationssystem för tillsynen. Projektet slutfördes i slutet av oktober 2014. Under år 2014 grundades i samarbete med arbetarskyddsavdelningen en underhållsorganisation

för tillsynens informationssystem, som även ansvarar för den fortsatta utvecklingen av informationssystemet.

Hösten 2014 inleddes ett projekt för att förnya arbetarskyddets dokumenthantering så att de stöder den kommande elektroniska ärendehantering. Programmet fortsätter åren 2015–2016.

År 2014 utvecklades i synnerhet arbetsgivarnas elektroniska ärendehantering i informationssystemet för tillsynen, infördes ett nytt system för inspektörer specialiserade på tillsynen över utländsk arbetskraft samt skaffades ett nytt program för analysering av digitala färdskrivardata inom tillsynen över kör- och vilotider.

Lagberedning

Delegationen för beredning av arbetarskyddsbestämmelser bereder både nationell lagstiftning och EU-lagstiftning i samarbete med arbetsmarknadsorganisationerna.

I det sysselsättnings- och tillväxtavtal som arbetsmarknadens centralorganisationer undertecknade år 2013 föreslogs det att arbetssäkerhetsbestämmelserna gällande unga revideras för att eliminera ogrundade hinder för ungas sysselsättning. Under berättelseåret utreddes ärendet i form av ett trepartssamarbete och inga ogrundade hinder för ungas sysselsättning upptäcktes i lagstiftningen. I samband med detta gick man även igenom eventuella revideringsbehov i arbetarskyddsförfattningarna gällande unga. I november 2014 trädde en förordning i kraft som ändrar bilagan till social- och hälsovårdsministeriets förordning om en förteckning över arbeten som är farliga för unga arbetstagare.

I samband med helhetsreformen av bestämmelserna gällande asbestrivning bereddes regeringspropositioner med förslag till lag och förordning om vissa krav på asbestsanering.

Lagen gällande ILO:s konvention om säkerhet vid användning av kemikalier i arbetet (996/2013) stadfästes i december 2013. Enligt lagens ikraftträdelsebestämmelse träder vissa av bestämmelserna i lagen i kraft genom förordning av statsrådet vid en tidpunkt som fastställs separat. Denna förordning av statsrådet utfärdades i december 2014.

Social- och hälsovårdsministeriet utfärdade en förordning om koncentrationer som befunnits skadliga (268/2014). I anslutning till tillämpningen av denna förordning publicerades social- och hälsovårdsministeriets publikation HTP-värden 2014. Som en följd av CLP-förordningen om märkning och packning av kemi-

Bild: Timo Penttinen

Vid explosiva arbetet måste man också säkerställa att områdena utanför arbetsplatsen är trygga.

kalier bereddes tekniska ändringar av vissa direktiv.

Under berättelseåret inleddes även en trepartsberedning gällande biologiska faktorer i syfte att genomföra en helhetsrevidering av statsrådets beslut om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för biologiska agenser i arbetet (1155/1993). I fråga om fysikaliska faktorer på arbetsplatsen fortsatte den trepartsberedning om ett nationellt ikraftsättande av direktivet om elektromagnetiska fält (2013/35/EU) som inleddes i december 2013.

Under berättelseåret fortsatte revideringen av lagen om laddare i syfte att minska arbetssäkerhetsriskerna i anslutning till explosiva arbeten. Revideringen har beröringspunkter med den allmänna säkerheten. De viktigaste revideringshelheterna har att göra med en noggrannare definiering av förutsättningarna för beviljande och återkallande av kompetensbrev för laddare. I anslutning till detta uppdateras även utbildningen för laddare. Avsikten är att regeringspropositionen ska ges till riksdagen för behandling under hösten 2015.

För att minska den gråa ekonomin bereddes en regeringsproposition om eliminering av hinder för informationsutbyte mellan myndigheter. Den fortsatta beredningen av propositionen görs år 2015, eftersom man i anslutning till beredningen separat måste utreda behandlingen av personuppgifter inom arbetarskyddsförvaltningen.

Det så kallade flaggstatsdirektivet utfärdades år 2013. För det nationella ikraftsättandet av direktivet bereddes lagen om ändring av lagen om fartygspersonalens arbets- och boendemiljö samt mathållningen ombord på fartyg (994/2014). Lagen stadfästes i november 2014 och trädde i kraft i början av år 2015.

Utöver beredningen av de ovan nämnda författningarna deltog arbetarskyddsförvaltningen under berättelseåret i beredningen på trepartsbasis av övrig arbetarskyddslagstiftning som nämns i bilaga 2.

Nämnden för fastställande av kollektivavtals allmänt bindande verkan

År 2014 utreddes 119 kollektivavtal av nämnden för fastställande av kollektivavtals allmänt bindanden verkan, som är verksam i anslutning till social- och hälsovårdsministeriet. Beslut om allmänt bindande verkan fattades för 15 kollektivavtal. I slutet av året fanns det 162 allmänt bindande kollektivavtal. De allmänt bindande kollektivavtalen, deras översättningar och nämndens beslut publiceras i Statens författningsdatabank Finlex.

Styrning av tillsynen

Social- och hälsovårdsministeriets arbetarskyddsavdelning styr verksamheten inom den regionala arbetarskyddsförvaltningen genom resultatstyrning och annan styrning. Styrningen säkerställer att verksamheten och arbetarskyddstillsynen ger önskat resultat och är av jämn kvalitet.

Resultatstyrning

Resultatstyrningen täcker målen och anslagen för verksamheten inom ansvarsområdena för arbetarskyddet. Resultatstyrningen innefattar också uppföljning och rapportering av ansvarsområdenas verksamhet. Social- och hälsovårdsministeriet och ansvarsområdena ingår ramavtal där arbetarskyddstillsynens mål fastställs för fyra år

i sänder. Ramavtalet preciseras årligen med operativa resultatavtal.

År 2014 var det tredje året av ramperioden 2012–2015. Prioritetsområdena som nämns i ramavtalet, förlängningen av arbetskarriärerna och övervakningen av den grå ekonomin fortskred enligt planerna.

Arbetarskyddsavdelningen deltog i beredningen av resultatavtalen för Arbetshälsoinstitutet, Strålsäkerhetscentralen och Institutet för hälsa och välfärd samt i beredningen av resultatavtalen för regionförvaltningsverkens ansvarsområden för basservice, rättsskydd och tillstånd. Arbetarskyddsavdelningen samordnar resultatmålen för institutionerna inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde för att uppnå de effektmål som ställts upp för arbetarskyddsförvaltningen.

I slutet av år 2014 inleddes planeringen av verksamheten under följande ramperiod, dvs. åren 2016–2019. Planeringen startade med insamling av information om verksamhetsmiljöns nuvarande tillstånd på basis av statistik- och forskningsdata samt intressentgruppernas synpunkter.

Annan styrning

Arbetarskyddsavdelningen ger anvisningar om tillsynen till ansvarsområdena för arbetarskyddet vid regionförvaltningsverken. Syftet med anvisningarna är att förenhetliga och förbättra arbetarskyddstillsynens kvalitet samt effektivisera användningen av resurserna. Tillsynsanvisningarna gäller inspektörens verksamhet och skyldigheter. Varje anvisning definierar vilka ärenden som ska behandlas under en inspektion och vilka skyldigheter inspektören kan ålägga arbetsgivaren. Målet med anvisningarna är att inspektörerna i samband med

Bild: Riina Hautala

inspektionerna ger uppmaningar och behandlar arbetarskyddsfrågor på ett enhetligt sätt i hela landet.

Under berättelseåret utfärdades tre tillsynsanvisningar. Tillsynsanvisningarna behandlade utredning av allvarliga olycksfall, behandlingen av anmälningar om yrkessjukdomar och andra arbetsbaserade sjukdomar samt tillsyn över kemikaliska faktorer. Dessutom bereddes en tillsynsanvisning om användning av behörighet och anmälan av brottmål till polisen. Alla godkända tillsynsanvisningar är tillgängliga i arbetarskyddsförvaltningens webbtjänst.

Under arbetarskyddsavdelningens ledning fortsatte ansvarsområdena att genomföra de åtgärdsförslag som arbetarskyddsförvaltningens resursarbetsgrupp hade kommit överens om i sitt trepartssamarbete. De nationella specialiseringsuppgifterna för ansvarsområdena för

arbetarskyddet bedömdes och man kom överens om nya specialiseringsuppgifter. Därutöver avtalade man om gemensamma utvecklingsåtgärder på basis av de kollegiala utredningarna av ansvarsområdena för arbetarskyddet.

Inom arbetarskyddsförvaltningen finns riksomfattande koordineringsgrupper och sakkunnignätverk som behandlar vissa tillsynshelheter för att utveckla tillsynens kvalitet och metoder samt förbättra informationsförmedlingen mellan ansvarsområdena. Sådana helheter är

- tillsynen över utländsk arbetskraft
- tillsynen över kör- och vilotider
- tillsynen över byggnadsbranschen
- tillsynen över psykosocial belastning
- marknadskontrollen över maskiner och personlig skyddsutrustning.

Verksamheten inom ansvarsområdena för arbetarskyddet utvecklas utifrån resultaten av kollegiala utvärderingar

Åren 2011–2013 gjordes kollegiala utvärderingar av ansvarsområdena för arbetarskyddet i syfte att förenhetliga tillsynspraxisen och tillsynens kvalitet.

En grupp av representanter för ansvarsområdena och arbetarskyddsavdelningen bedömde varje ansvarsområdes verksamhet enligt ett överenskommet förfarande. Bedömningen skedde på basis av dokument och en veckas besök på fältet. Avsikten var att göra verksamheten effektivare genom att föra fram centrala utvecklingsobjekt.

På basis av utredningarna valdes sju utvecklingsobjekt ut för fortsatt behandling år 2014. Utvecklingsobjekten hade anknytning till planering och uppföljning, själva tillsynen samt inspektörernas verksamhet.

De utvalda utvecklingsobjekten var analys av verksamhetsmiljön, projektarbete, tillsynsåtgärder, mätare för arbetsförhållandena, inspektörernas kommunikation, utövande av behörighet och inspektionsrapportens kvalitet.

Arbetet med utvecklingsobjekten började år 2014 och fortsätter år 2015.

Bild: Hannele Jurvelius

De kollegiala utredningarna av ansvarsområdena genomfördes åren 2011–2013. På bilden förbereder sig inspektörerna vid ansvarsområdena för arbetarskyddet vid regionförvaltningsverket i Östra Finland för en inspektion av ett köpcentrum i mars 2013.

Bild: Riina Hautala

Arbetarskyddsavdelningens överdirektör Leo Suoma och social- och hälsovårdsminister Laura Rätty i Tammerfors i november 2014.

Beredning och utvecklande av arbetarskyddspolitiken

Beredningen av arbetarskyddspolitiken utgår från social- och hälsovårdsministeriets strategi Ett socialt hållbart Finland 2020 samt från policyn för arbetsmiljön och välbefinnande i arbetet till år 2020, som ministeriet har godkänt.

I regeringsprogrammet ställs som mål att konsolidera verksamheten i Forumet för välbefinnande i arbetet. Forumet för välbefinnande i arbetet är ett program vars avsikt är att förlänga arbetskarriärerna och öka välbefinnandet i arbetet. Forumet har i sin verksamhet sporrat och aktiverat olika regioner i Finland att utnyttja forumets nätverk för att starta samarbete mellan arbetsplatserna. Nätverkets verksamhet utvidgades år 2014. I sina projekt tog forumet fram information som arbetsplatserna kan utnyttja när de genomför organisationsändringar, bekämpar arbetsolycksfall och minskar osakligt bemötande och mobbning på arbetsplatsen. Ytterligare främjade forumet noll olycksfall -tänkandet samt stödde arbetsplatserna i att åstadkomma god och positiv interaktion i arbetet. Forumet gav arbetsplatserna information bland annat om vilka ekonomiska verkningar välbefinnandet i arbetet har och hur kemikalieriskerna kan hanteras (Kemikaalivihi). Under år 2014 bereddes ytterligare programmet Mielekäs för att öka social- och hälsoverksamhetens dragningskraft som arbetsgivare. Ett annat program som bereddes gäller kombi-

neringen av arbete och familjeliv (Työ ja perhe-elämä). Under berättelseåret färdigställdes även pilotversionen av den elektroniska databanken för god praxis på arbetsplatsen, Tepsi.

År 2014 presenterades beräkningar av kostnaderna för förlorad arbetsinsats. Enligt beräkningarna orsakar sjukfrånvaro och arbete vid sjukdom kostnader på uppskattningsvis 6,8 miljarder euro på årsnivå. Kostnaderna för arbetsolycksfall uppgår för sin del till 2–2,5 miljarder euro. Vid arbetsolycksfall är de indirekta kostnaderna mångdubbelt högre än de direkta kostnaderna.

År 2014 gav social- och hälsovårdsministeriet vicehäradschefen Jukka Ahtela i uppdrag att sammanställa en verksamhetsmodell för arbetssäkerhets- och arbetshälsosamarbetet. I april 2014 överlämnade Ahtela sin rapport till ministeriet. Arbetarskyddsförvaltningen har tillsammans med de övriga aktörerna vidtagit åtgärder för att föra vidare förslagen om samarbete och verksamhetsmodellen med en lucka.

Under berättelseåret sammanställdes översikten Arbetsliv 2025. Översikten Arbetsliv 2025 är en framtidsöversikt upprättad av arbetarskyddsavdelningen där man beskriver hur arbetet och arbetslivet ser ut år 2025 ur ett arbetarskydds- och arbetshälsoperspektiv. I framtidsöversikten granskas arbetslivet på ett heltäckande sätt med början från vardagen som utförs och vilka arbetstagarna är. Översikten avslutas med en granskning av arbetstagarnas hälsa, arbetssäkerheten och arbetshälsan samt nya teknologiers inverkan på arbetet.

Övriga aktuella teman år 2014 var bland annat bekämpningen av våld i arbetet, företagshälsovårdstjänster speciellt för små och medelstora företag, mänskligt kapital, stöd till unga i början av arbetskarriären samt bättre färdigheter att delta i arbetslivet.

Arbetarskyddsavdelningen har för ministern och ministeriet berett ställningstaganden om arbetarskyddspolitiken. Avdelningen har deltagit i beredningen av strategisk forskning som stöder statsrådets beslutsfattande, i beredningen av finansieringsreformen samt i beredningen av innehållet i och genomförandet av de nationella temana i det nya europeiska strukturfondsprogrammet 2014–2020.

Framtidsplaneringen är allt viktigare vid beredningen och utvecklandet av arbetarskyddspolitiken. För att förbättra arbetarskyddets effektivitet måste verksamhetsplaneringen baseras på ett tillräckligt brett kunskapsunderlag. Till detta strävar man genom samarbete med intressegrupperna, systematisk uppföljning och analys av omvärlden samt koordinering av projekt- och utvecklingsverksamheten. Så hjälper man till att uppnå de gemensamma målen.

Arbetskydds- förvaltningens resurser

Ar 2014 hade ansvarsområdena för arbetskyddet 449 årsverken till sitt förfogande och arbetskyddsavdelningen 60 årsverken. Cirka 90 procent av verksamhetsanslagen består av personalens löner. Antalet årsverken omfattar också de inspektörsresurser som rekryterades med regeringens tilläggsanslag för bekämpningen av den grå ekonomin. Till övriga delar har arbetskyddsförvaltningens resurser varit utsatta för samma effektivitetstryck som inom statsförvaltningen i allmänhet.

Personalens kompetens utvecklats systematiskt och planmässigt. I samband med nyrekryteringar kontrolleras kompetensbehoven och vid behov modifieras tjänsternas uppgiftsbeskrivningar. Även personalens utbild-

ningsnivå har ökat stadigt i takt med nyrekryteringarna. Inom ansvarsområdena för arbetskyddet fördjupades personalkompetensen särskilt i tillsynens centrala prioriteter. Det största strategiska målet för utbildningen är att tillsynspraxisen ska förenhetligas och att arbetskyddstillsynen ska ha en jämn kvalitet.

Både inom social- och hälsovårdsministeriet och regionförvaltningsverken genomförs varje år en arbetshälsoenkät. Med hjälp av enkäten följer man upp utvecklingen av personalens arbetshälsa och identifierar områden som behöver utvecklas. På basis av enkäten väljs konkreta utvecklingsåtgärder, vars genomförande följs upp. Dessutom följer man utvecklingen av ledarskapskulturen med hjälp av ledarskapsenkäter.

Arbetskyddsavdelningen

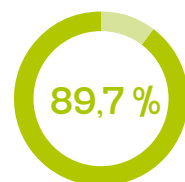
Lönekostnadernas andel
av verksamhetsanslagen 2014

Verksamhetsanslagen
sammanlagt 4,4 miljoner €

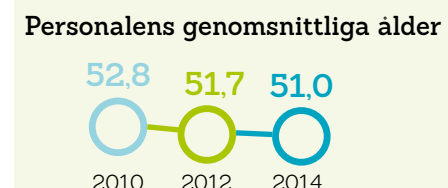
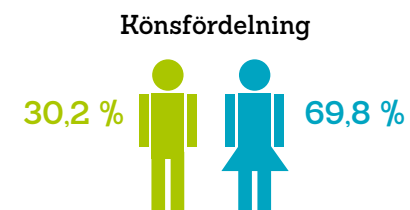
Ansvarsområdena för arbetskyddet

Lönekostnadernas andel
av verksamhetsanslagen 2014

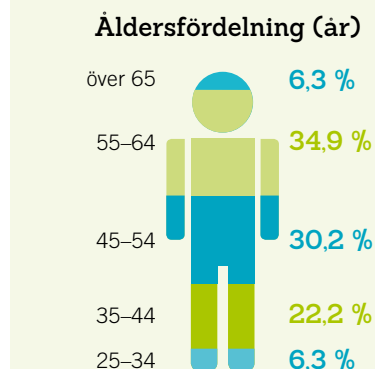
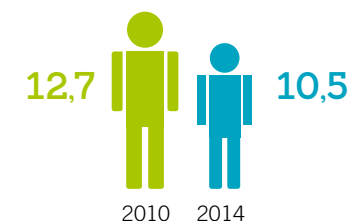

Verksamhetsanslagen
sammanlagt 28,5 miljoner €

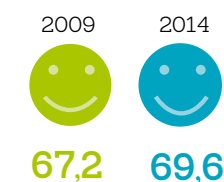
Arbetskyddsavdelningen (60 årsverken)

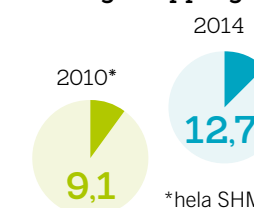
Sjukfrånvaro per arbetsdag/årsverke

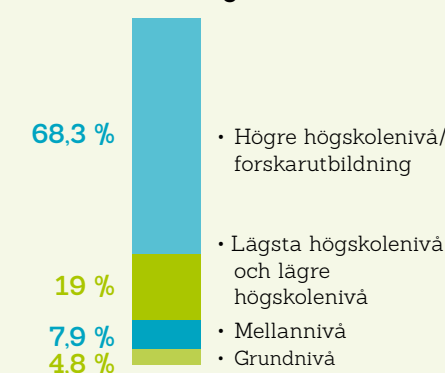
Tillfredsställelse i arbetet

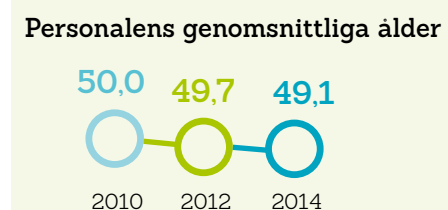
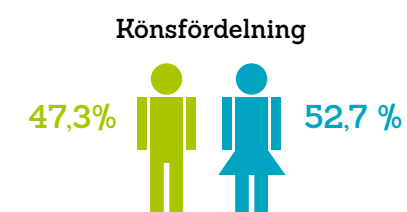
Personalomsättning på grund
av egen uppsägning %

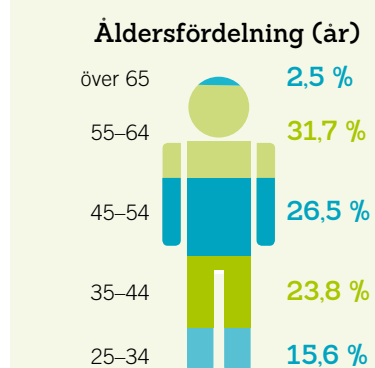
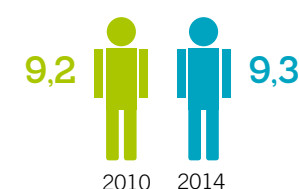
Utbildning

Ansvarsområdena för arbetskyddet (449 årsverken)

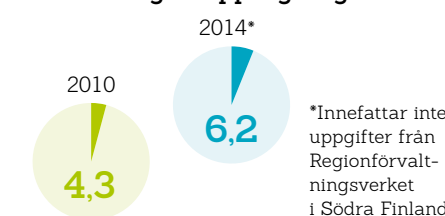
Sjukfrånvaro per arbetsdag/årsverke

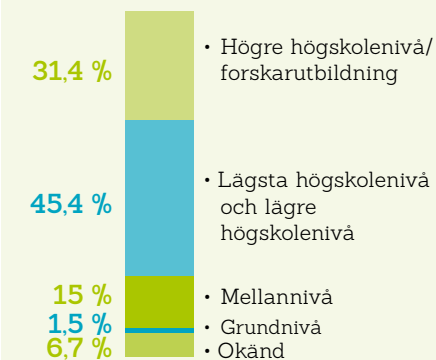
Tillfredsställelse i arbetet

Personalomsättning på grund
av egen uppsägning %

Utbildning

Samarbete och nätverksbildning

Det nationella samarbetet

Arbetskyddsverksamheten baserar sig på mångsidigt samarbete. Olika aktörer inom arbetskyddsområdet stöder uppnåendet av arbetskyddsmålen genom sin verksamhet. Arbetskyddsförvaltningen verkar i nära samarbete med **arbetsmarknadsorganisationerna och övriga centrala intressentgrupper** t.ex. när tillsynens fokus planeras, lagstiftning bereds och information om verksamheten ges ut. Samarbete bedrevs på nationell och regional nivå bland annat i olika arbetsgrupper och projekt.

Samarbetet med andra tillsynsmyndigheter fortsatte såsom tidigare. I anslutning till bekämpningen av grå ekonomi och tillsynen över utländsk arbetskraft har ansvarsområdena för arbetskyddet ett nära samarbete med **gränsbevakningsväsendet, polisen och skatteförvaltningen**. Inom tillsynen över radonhalter på arbetsplatserna samarbetar man med **Strålsäkerhetscentralen** och inom tillsynen över företagshälsovården samarbetar man med **regionförvaltningsverkens ansvarsområden för basservice, rättsskydd och tillstånd**. Man samarbetar bland annat genom gemensamma inspektioner, förmedling av uppgifter om brister som upptäckts på andra myndigheters verksamhetsområden och förbättrad användning av olika gemensamma myndighetsregister.

Ansvarsområdena för arbetskyddet hade samarbete med **kommunala myndigheter** närmast i form av informationsutbyte bland annat i fråga om brandsäkerhet, kemikalietillsyn, tillsyn över tobakslagen och byggnadstillsyn.

Under berättelseåret gav **Arbetshälsoinstitutet** i enlighet med resultatavtalet sakkunnighjälp åt arbetskyddsförvaltningen för beredningen av lagstiftning, publikations- och utbildningsverksamheten samt åt flera arbetsgrupper på nationell och EU-nivå. Ytterligare genomförde Arbetshälsoinstitutet de operativa uppgifterna för Forumet för välbefinnande i arbetet och för Nätverket för ledarskapsutveckling, båda under social- och hälsovårdsministeriets ledning.

Det internationella samarbetet

Arbetskyddsförvaltningen samarbetar på internationell nivå genom att delta i olika arbetsgrupper och genom att byta erfarenheter inom olika forum. Studiebesök mellan Finlands och de andra ländernas representanter för arbetskyddsförvaltningen är också en del av samarbetet.

Under berättelseåret deltog arbetskyddsförvaltningen i den globala arbetskyddskongressen i Frankfurt samt ordnade ett seminarium om arbetskydd och förlängda arbetskarriärer. I seminariet deltog ledande internationella experter, bland annat generaldirektören för internationella arbetsorganisationen ILO, Guy Ryder. Som en följd av detta besökte Ryder Finland och anmälde Finland sig som grundande medlem i G20-ländernas och ILO:s flaggskeppsprogram för arbetskyddet.

Arbetskyddsdelegationen och de regionala arbetskyddsnämnderna

Arbetskyddsförvaltningen har ett nära samarbete med arbetsgivarna och arbetstagarna bland annat i den trepartsbaserade arbetskyddsdelegationen som är verksam i anslutning till social- och hälsovårdsministeriet. År 2014 sammanträdde arbetskyddsdelegationen sju gånger. Dessutom behandlade man i en separat workshop vilka förväntningar arbetskyddsdelegationens medlemmar har inför den kommande fyraårsperioden 2016–2019.

Varje ansvarsområde för arbetskyddet inom regionförvaltningsverket fungerar som officiellt samarbetsorgan i den trepartsbaserade arbetskyddsnämnden. Arbetskyddsnämnderna har till uppgift att behandla betydande utvecklings-, planerings- och uppföljningsprojekt gällande arbetskyddet inom det verksamhetsområde som ansvarsområdet för arbetskyddet ansvarar för, allmänna verksamhetslinjer och resultatmål för arbetskyddet samt riktandet av resurser till främjande av arbetskyddet och andra frågor som har betydelse för den regionala utvecklingen av arbetsmiljön. Utöver de ovan nämnda uppgifterna som fastställs i statsrådets förordning kan arbetskyddsnämnderna även ha andra typer av samarbete och verksamhet i valfri form. Arbetskyddsnämndens sammansättning bestäms av direktören för det berörda ansvarsområdet. I utnämningen av medlemmar beaktas regionens representation i förhållande till arbetsplatserna och antalet anställda.

Syftet med arbetskyddsnämndernas verksamhet är att stöda och utveckla arbetskyddstillsynen samt fungera som en länk mellan ansvarsområdena för arbetskyddet och de regionala arbetskyddsaktörerna och arbetsmarknadsorganisationerna.

ILO:s generaldirektör Guy Ryder besökte Finland i november 2014. Han var mycket nöjd med att Finland som ett föregångarland inom arbetssäkerhet deltar i att förbättra arbetssäkerheten i utvecklingsländer.

Finlands system för hantering av arbetshälsa och arbetssäkerhet intresserade i synnerhet kinesiska experter. Två kinesiska förvaltningsmyndighets- och forskargrupper på hög nivå besökte Finland och fick lära sig mera om finländsk arbetskyddstillsyn och statistik- och uppföljningssystem förknippade med den samt om forskningspraxis inom området.

Det europeiska samarbetet

Under berättelseåret deltog social- och hälsovårdsministeriets tjänstemän i Europeiska kommissionens arbetsgrupper och i andra europeiska arbetsgrupper.

Rådgivande kommittén för arbetsmiljöfrågor (Advisory Committee on Safety and Health at Work), som är verksam i samband med Europeiska kommissionen, behandlar på trepartsbasis frågor som gäller arbetshälsa och arbetssäkerhet. Under kommittén finns trepartsarbetsgrupper i vilka tjänstemän från arbetskyddsavdelningen deltog. Under berättelseåret publicerade kommissionen ett meddelande om strategiska ramar för arbetskyddet. På basis av meddelandet sammanställer ACSH ett arbetsprogram fram till år 2020 och under Lettlands EU-ordförandeperiod ger rådet ett utlåtande i ärendet. Behandlingen av ett rapportutkast om evalueringen av arbetskyddsdi- rektivet inleddes. Den slutgiltiga rapporten kommer att

färdigställas år 2015. Utvecklingen och uppdateringen av lagstiftningen gällande arbetarskyddet stod stilla under berättelseåret.

Kommittén för ledande arbetarskyddsinspektörer SLIC (Senior Labour Inspectors' Committee) är arbetarskyddsmyndigheternas samarbetsorgan i samband med Europeiska kommissionen. År 2014 sammanträdde kommittén i Grekland och Italien. Tjänstemän från arbetarskyddsförvaltningen deltog i kommitténs arbete i dess tillsynsarbetsgrupp, i MACHEx-arbetsgruppen för maskiner och personlig skyddsutrustning och i CHEMEX-arbetsgruppen för kemikalier.

En utvärderingsgrupp tillsatt av SLIC-kommittén bedömde Finlands arbetarskyddsförvaltning hösten 2014.

Via SLIC:s inspektörsutbyte bekantade sig två arbetarskyddsinspektörer med Finlands arbetarskyddsförvaltning, en från Slovakien och en från Polen. På motsvarande sätt bekantade sig två finländska inspektörer med arbetarskyddstillsynen i dessa länder.

Arbetskyddsmyndigheterna kan ställa varandra frågor via EU:s nätverk för utbyte av arbetsmiljöinformation (SLIC-KSS Knowledge sharing site). Samman-

Bild: Riina Hautala

Den slovakiska arbetarskyddsinspektören Blanka Jašková (till höger) är på väg ut på inspektion med Miia Kulmala. Jašková bekantade sig med verksamheten vid ansvarsområdena för arbetarskyddet i Västra och Inre Finland och Östra Finland hösten 2014.

lagt 22 frågor ställdes genom nätverket. Frågorna gällde arbetarskyddstillsynens olika aspekter.

När arbetslivet internationaliseras och myndigheterna måste utreda olika situationer i utländska företag anlitar man allt oftare informationsutbytet mellan EU-ländernas myndigheter för att få nödvändiga uppgifter.

Tjänstemän från arbetarskyddsavdelningen deltog även i andra europeiska arbetsgrupper såsom maskinkommittén, sakkunnigkommittén för ärenden som gäller utstationerade arbetstagare samt i ADCO-arbetsgrupper för administrativt samarbete gällande maskiner och personlig skyddsutrustning.

År 2014 publicerade kommissionen förslag till förordningar om personlig skyddsutrustning och linbanor. Beredningen av förordningarna inleddes och slutfördes i rådets arbetsgrupp. När förordningarna blir klara kommer de att ersätta de nuvarande direktiven gällande skyddsutrustning och linbanor. Inga betydande ändringar kommer att göras i de tekniska kraven för båda produktgrupperna, men de ekonomiska aktörernas och marknadskontrollens krav har preciserats liksom avsnitten som gäller de nämnda institutionerna.

Europeiska arbetsmiljöbyråns (EU-OSHA) strategi genomfördes på den nationella nivån under koordinering av arbetarskyddsdelegationens Bilbao-sektion. I Finland fungerar arbetarskyddsavdelningen som nationell samordningspunkt, Focal Point, för Europeiska arbetsmiljöbyråns. Arbetarskyddsavdelningens samarbetade aktivt med arbetsmarknadsorganisationerna och andra samarbetsparter. Genom kampanjen Friska arbetsplatser förebygger stress, som omfattade hela Europa, förmedlades information om hur man minskar hälsovådlig psykosocial belastning. Dessutom deltog Finland i Europeiska arbetsmiljöbyråns pilotprojekt för att kartlägga hur den åldrande arbetsföra befolkningens arbetshälsa och arbetssäkerhet har beaktats i EU-ländernas arbetsmiljöstrategier och -program.

Under berättelseåret deltog man även i Europeiska socialbyråns nätverksprojekt Career & Age, där man granskade god praxis som underlättar hanteringen av arbetskarriärerna i olika länder.

Det nordiska samarbetet

Social- och hälsovårdsministeriet har sina representanter i Nordiska ämbetsmannakommittén för arbetslivet och i Nordiska arbetsmiljöutskottet, vilka är permanenta samarbetsorgan inom arbetsmiljösektorn under Nordiska Ministerrådet. Ministeriet har också en representant i Nordiska kemikaliegruppen inom miljösektorn.

Bättre arbetsmiljöer och välbefinnande i arbetet främjades huvudsakligen genom projektverksamhet. Tjänstemän från arbetarskyddsförvaltningen deltog i flera projekt och arbetsgrupper under Nordiska arbetsmiljöutskottet.

Arbetskyddsförvaltningen deltog i den nordiska arbetsmiljökonferensen som det svenska Arbetsmiljöverket ordnade i Stockholm. Dessutom besökte experter från Arbetsmiljöverkets forskningsenhet Finland för att bekanta sig med hur man i Finland förutser EU-ärenden och påverkar beredningen av dem på EU-nivå.

Nordiska ministerrådet har låtit genomföra utvärderingar av olika sektorer och under berättelseåret fattade man beslut om att inleda en utvärdering av arbetslivet

som genomförs år 2015.

Direktörerna för de nordiska arbetarskyddsförvaltningarna samlas årligen för att diskutera aktuella frågor. År 2014 samlades direktörerna i Stockholm.

Finland var ordförande i **arbetarskyddsgruppen i Den nordliga dimensionens partnerskap (Northern Dimension on Public Health and Social Wellbeing NDPHS)**. NDPHS utvecklar en ny helhetsstrategi och förnyar som en följd av detta sin expertstruktur. Arbetet blir klart år 2015. NDPHS:s arbetsgrupp för arbetarskyddet har koncentrerat sig på de problem som den bristfälliga rapporteringen av olycksfall för olycksfallsstatistiken medför.

SLIC-utvärderingsgrupp bekantade sig med arbetarskyddstillsynen i Finland

En grupp bestående av representanter för EU-ländernas arbetarskyddsförvaltningar besökte i oktober 2014 Finland för att utvärdera arbetarskyddstillsynen. I en veckas tid träffade gruppen företrädare för arbetarskyddsförvaltningen, ANM, arbetsmarknadsorganisationerna, Arbetshälsoinstitutet och Arbetarskyddscentralen.

Den huvudsakliga tyngdpunkten för utvärderingarna låg på arbetarskyddsinspektionerna. Gruppens medlemmar deltog i 18 inspektioner utförda av ansvarsområdena för arbetarskyddet vid regionförvaltningsverken i Södra Finland, Västra Finland och Inre Finland.

Utvärderingen består av flera olika faser och den egentliga utvärderingsveckan var endast en del av det cirka ett år långa projektet. I utvärderingarna bedöms bland annat arbetarskyddsförvaltningens struktur, de resurser som används inom tillsynen, personalen och deras utbildning samt rapporterings- och datainsamlingssystemen.

Som avslutning på utvärderingsveckan gav gruppen arbetarskyddsavdelningen preliminär respons. Gruppen konstaterade att Finlands tillsynssystem har utvecklats avsevärt de senaste åren. I synnerhet den kollegiala utvärderingen ansågs vara ett effektivt sätt att utveckla verksamheten. Dessutom uppfattades tillsynsförfarandet baserat på växelverkan och användningen av projekt som goda tillsynsmetoder och Vera-datasystemet ansågs erbjuda många möjligheter såväl för utnyttjande av information som med tanke på verksamhetens transparens. Å andra sidan bedömde gruppen att exempelvis användningen av gemensamma föredragningslistor vid inspektionerna borde utökas. Den egentliga utvärderingsrapporten färdigställs år 2015.

Utvärderingarna av arbetarskyddsförvaltningen ordnas och finansieras av EU:s yrkesinspektörskommitté (SLIC). Varje år utvärderas arbetarskyddstillsynen i 1–3 medlemsländer.

Syftet med utvärderingen är att främja korrekt verkställande av och tillsyn över arbetarskyddsdirektiven samt utbyta arbetsmetoder och erfarenheter inom EU. I sista hand är syftet att förbättra arbetarskyddstillsynens enhetlighet i EU-länderna.

Arbetskyddsförvaltningens verksamhet i siffror

	2011	2012	2013	2014
Arbetsplatsinspektionerna (inspektören besökte arbetsplatsen)				
Arbetsplatsinspektionernas antal	22 283	22 517	22 340	24 145
Antalet inspekterade arbetsplatser	15 983	18 700	20 741	21 779
Tiden som användes för en inspektion på arbetsplatsen, timmar i genomsnitt	1,7	1,6	1,7	1,5
Skriftliga anvisningar och uppmaningar				
Skriftliga anvisningar	38 376	42 450	49 667	55 232
Uppmaningar	6 304	6 420	8 223	7 949
Tvångsmedel				
Användningsförbud fastställda inom ansvarsområdet	38	42	46	50
Användningsförbud icke-fastställda inom ansvarsområdet	9	2	16	17
Förpliktande beslut	200	210	252	229
Avgifter för försummelse av beställarens ansvar, antal	30	59	151	64
Anmälningar och utlåtanden				
Begäran om undersökning till polisen	367	425	513	405
Utlåtanden till polisen/åklagaren	805	855	797	542
Efterfrågan på tjänster				
Kontakttaganden från kunder/totalvolymen av efterfrågan på tjänster	52 905	60 200	61 947	40 822
• anställningsfrågor	30 359	30 900	32 732	20 519
• arbetsmiljöfrågor	20 140	23 200	24 851	12 189
• efterfrågan på andra tjänster	2 405	6 100	5 103	2 548
Inspektioner på begäran/antalet inspektioner	1 405	1 955	2 854	1 819
Kundinitierade utbildningskurser antal	208	222	178	114
Undersökning av arbetsolycksfall och yrkessjukdomar				
Undersökta arbetsolycksfall	731	740	979	1 210
Undersökta yrkessjukdomar	62	75	50	36
Tillståndsförvaltning inom ansvarsområden				
Bemyndiganden för asbestrivningsarbete	35	21	35	21
Dispenser gällande arbetstid	137	369	418	179
Personal (årsverke)				
Arbetskyddsavdelningen	66	66	62	60
Ansvarsområdena	411	421	451	449
Ekonomi				
arbetskyddsavdelningens verksamhetsutgifter (1 000 €)	4 595	4 548	4 485	4 421
• löner och arvoden	4 024	4 135	3 989	4 001
• konsumtionsutgifter, resor	570	412	496	420
Ansvarsområdenas verksamhetsutgifter (1 000 €)	24 543	26 157	27 987	28 548
• löner och arvoden	21 181	22 363	25 049	25 602
• konsumtionsutgifter, resor	3 364	3 257	2 938	2 946

Författningar som blev färdiga år 2014

194	Statsrådets förordning om ändring av bilagan till stats rådets förordning om EG-typgodkännande av traktorer och av släpvagnar och utbytbar dragen utrustning till traktorer <i>Utfärdad 11.3.2014</i>	994	Lag om ändring av lagen om fartygspersonalens arbets- och boendemiljö samt mathållningen ombord på fartyg <i>Utfärdad 3.12.2014</i>
268	Social- och hälsovårdsministeriets förordning om koncentrationer som befunnits skadliga <i>Utfärdad 1.4.2014</i>	1001	Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i Internationella arbetsorganisationens konvention från 2011 om anständiga arbetsvillkor för hushållsarbetare <i>Utfärdad 4.12.2014</i>
659	Lag om ändring av lagen om alterneringsledighet <i>Utfärdad 19.8.2014</i>	1002	Lag om upphävande av lagen om hushållsarbetstagares arbetsförhållande <i>Utfärdad 4.12.2014</i>
690	Lag om ändring av 5 § i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor <i>Utfärdad 27.8.2014</i>	1003	Lag om ändring av 26 § i arbetstidslagen <i>Utfärdad 4.12.2014</i>
706	Statsrådets förordning om kemikaliedelegationen <i>Utfärdad 1.9.2014</i>	1004	Lag om ändring av 7 § i lagen om arbetsrådet och om vissa tillstånd till undantag inom arbetskyddet <i>Utfärdad 4.12.2014</i>
736	Lag om ändring av lagen om laddare <i>Utfärdad 24.9.2014</i>	1007	Statsrådets förordning om ändring av 2 § i förordningen om arbetshälsoinstitutets verksamhet och finansiering <i>Utfärdad 4.12.2014</i>
763	Lag om ändring av lagen om Säkerhets- och kemikalieverket <i>Utfärdad 26.9.2014</i>	1237	Lag om ändring av hälsoskyddslagen <i>Utfärdad 23.12.2014</i>
794	Lag om ändring av 5 § i lagen om bställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitan­de av utomstående arbetskraft <i>Utfärdad 7.10.2014</i>	1274	Statsrådets förordning om justering av de maximibelopp för plikt som avses i lagen om kollektivavtal <i>Utfärdad 29.12.2014</i>
876	Lag om ändring av lagen om personregister för arbetskyddet <i>Utfärdad 11.11.2014</i>	1325	Diskrimineringslag <i>Utfärdad 31.12.2014</i>
877	Lag om ändring av lagen om tillsyn över fartygs- säkerheten <i>Utfärdad 11.11.2014</i>	1326	Lag om diskrimineringsombudsmannen <i>Utfärdad 31.12.2014</i>
878	Lag om ändring av lagen om fartygspersonal och säkerhetsorganisation för fartyg <i>Utfärdad 11.11.2014</i>	1327	Lag om diskriminerings- och jämställdhetsnämnden <i>Utfärdad 31.12.2014</i>
911	Lag om ändring av 3 § i lagen om godkännande av bedömningsorgan inom arbetskyddet <i>Utfärdad 12.11.2014</i>	1328	Lag om jämställdhetsombudsmannen <i>Utfärdad 31.12.2014</i>
915	Lag om ändring av 6 a och 13 e § i lagen om transport av farliga ämnen <i>Utfärdad 12.11.2014</i>	1329	Lag om ändring av lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män <i>Utfärdad 31.12.2014</i>
920	Lag om ändring av 23 § i lagen om alterneringsledighet <i>Utfärdad 12.11.2014</i>	1330	Lag om ändring av 13 § i lagen om tillsynen över arbetskyddet och om arbetskyddssamarbete på arbetsplatsen <i>Utfärdad 31.12.2014</i>
927	Statsrådets förordning om ändring av förordningen om Säkerhets- och kemikalieverket <i>Utfärdad 12.11.2014</i>	1331	Lag om ändring av arbetsavtalslagen <i>Utfärdad 31.12.2014</i>
928	Social- och hälsovårdsministeriets förordning om ändring av bilagan i social- och hälsovårdsministeriets förordning om en förteckning över exempel på arbeten som är farliga för unga arbetstagare <i>Utfärdad 12.11.2014</i>	1332	Lag om ändring av lagen om sjöarbetsavtal <i>Utfärdad 31.12.2014</i>
954	Statsrådets förordning om ändring av statsrådets förordning om regionförvaltningsverken <i>Utfärdad 24.11.2014</i>	1338	Lag om ändring av lagen om utstationerade arbetstagare <i>Utfärdad 31.12.2014</i>
984	Statsrådets förordning om justering av maximibeloppet av den gottgörelse som föreskrivs i lagen om samarbete mellan kommunala arbetsgivare och arbetstagare <i>Utfärdad 2.12.2014</i>	1344	Lag om ändring av 19 § i lagen om samarbete inom företag <i>Utfärdad 31.12.2014</i>
992	Lag om ändring av lagen om läkarundersökning av fartygspersonal <i>Utfärdad 3.12.2014</i>	1345	Lag om ändring av 17 § i lagen om integritetsskydd i arbetslivet <i>Utfärdad 31.12.2014</i>
		1347	Lag om införande av diskrimineringslagstiftningen <i>Utfärdad 31.12.2014</i>
		1384	Statsrådets förordning om sättande i kraft av konventionen om säkerhet vid användning av kemikalier i arbetet och om ikraftträdande av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser i konventionen som hör till området för lagstiftningen <i>Utfärdad 31.12.2014</i>

Arbetskyddsförvaltningen